

Wrocław, 22 czerwca 2021 roku

WK.WR.40.19.2021.227

**Pan
Paweł Piwko
Wójt Gminy Radwanice**

**ul. Przemysłowa 17
59-160 Radwanice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 6 kwietnia do 8 czerwca 2021 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Radwanice.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 8 czerwca 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie wykazała uchybienia i nieprawidłowości spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa bądź przyjętych uregulowań wewnętrznych. Niektóre ze stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości zostały usunięte podczas kontroli. Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Ujawnione uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w niżej opisanych zakresach.

Księgowość i sprawozdawczość

W ewidencji księgowej budżetu (organu) w 2020 r. nie prowadzono ewidencji szczegółowej do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, co uniemożliwiało ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi podległymi jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetu Gminy Radwanice. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 222 zawartymi w § 2 załącznika nr 2 do zarządzenia Nr 0050.13.2018 Wójta Gminy Radwanice z 30 marca 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy (wraz z późniejszymi zmianami), zgodnie z którym „ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi oraz urzędem obsługującym organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych (...)”.

Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2020 rok w zakresie dochodów wykonanych, zostało sporządzone na podstawie ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zamiast na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego (konto 130 „Rachunek bieżący jednostki”). Naruszało to § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2020 r. poz. 1564), stosownie do którego „w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą”.

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy:

a) od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r.:

- skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały zawyżone o kwotę 0,09 zł w podatku rolnym, a zaniżone o kwotę 1.014,31 zł w podatku od nieruchomości,

b) od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały zaniżone odpowiednio o kwotę 2,91 zł w podatku rolnym, o kwotę 213,18 zł w podatku od nieruchomości,

- skutki udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zaniżone o kwotę 1.459,92 zł w podatku od nieruchomości,

- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zostały zawyżone o kwotę 447,70 zł w podatku od nieruchomości, a zaniżone o kwotę 496,70 zł w podatku rolnym,

- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru zostały zawyżone odpowiednio o kwotę 35,86 zł w podatku rolnym i o kwotę 2.107,36 zł w podatku od nieruchomości. Powyższe naruszało § 3 ust. 1 pkt 9, 10 oraz 11 lit. a i b, w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 36 do powoływanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kwoty stanowiące zabezpieczenie należytego wykonania umów: nr GPVI.272.57.2017 z 29 sierpnia 2017 r. na wykonanie zadania pn. „Zagospodarowanie terenu Ośrodka Zdrowia w Radwanicach przy ul. Głogowskiej 43 (dz. nr 352/3 obręb Radwanice)”, nr InII.272.46.2018 z 21 maja 2018 r. na wykonanie zadania pn. „Wykonanie systemu monitoringu IP przy ul. Głogowskiej w miejscowości Radwanice”, nr GpVI.272.51.2017 z 10 lipca 2017 r. na wykonanie zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej ul. Ogrodowa w Radwanicach – parking wraz z oświetleniem

drogowym”, nr GpVI.272.29.2017 z 26 kwietnia 2017 r. na wykonanie zadania pn. „Wykonanie zaplecza socjalno-sanitarnego Radwanice dz. nr 362/22”, nr GpVI.272.28.2017 z 26 kwietnia 2017 r. na wykonanie zadania pn. „Wykonanie zaplecza kontenerowego dla sportowców wraz z wykonaniem podłoża z kostki brukowej dla każdego z zapleczy oraz wykonaniem przyłączy oraz instalacji dla każdego z zapleczy w miejscowości Buczyna”, w łącznej wysokości 64.893,65 zł, zostały zwrócone Wykonawcom bez należnych odsetek, co naruszało art. 148 ust. 1 powoływanej ustawy Prawo zamówień publicznych.

W ramach pełnej inwentaryzacji (raz na cztery lata) przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2018 r., ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a wykazanim w księgach rachunkowych zostały rozliczone poleceniem księgowania z dnia 31 marca 2019 r. w księgach rachunkowych 2019 r., zamiast w księgach rachunkowych roku 2018, co było niezgodne z art. 27 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. 395 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), stosownie do którego, ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Dochodów budżetowych

W 2019 r. i 2020 r. w przypadku podatników: podatku od nieruchomości o numerze 22 oraz podatku opłacanym w łącznym zobowiązaniu pieniężnym o numerach: 02/2017, 05/0047, 12/0081, 15/0003, 15/0930, 15/1231, Organ podatkowy nie wydał postanowień w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę oraz kosztów upomnienia, co stanowiło naruszenie art. 62 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.).

Organ podatkowy decyzją nr FN.IV.3124.9.2020 z 31 grudnia 2020 r. umorzył koszty upomnień w wysokości 46,40 zł, wbrew postanowieniom art. 67a § 1 pkt 3 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym „Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną”.

Wydatków budżetowych

Kontrola wydatków bieżących Urzędu wykazała, że w okresie od 1 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. dodatek specjalny stanowił stały element wynagrodzenia określony w porozumieniach zmieniających warunki pracy i płacy Sekretarza, co zaprzecza istocie dodatku specjalnego uregulowanego w art. 36 ust. 5 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282), który stanowi, że: „Pracownikowi samorządowemu

z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny”.

W latach 2018-2020 nie zostały przygotowane przez Wójta projekty uchwał w sprawie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, co naruszało art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 716 ze zm.), zgodnie z którym do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Gospodarki mieniem komunalnym

We wszystkich przypadkach objętych kontrolą dotyczących sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu ustnego nieograniczonego przedstawiona do kontroli dokumentacja nie zawierała ustaleń potwierdzających fakt zaistnienia lub braku przesłanek wyłączenia poszczególnych członków komisji przetargowej. Z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm.) wynika, że w przetargu nie mogą uczestniczyć osoby wchodzące w skład komisji przetargowej oraz osoby bliskie tym osobom, a także osoby, które pozostają z członkami komisji przetargowej w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może budzić to uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej.

W przypadku sprzedaży działki nr 134/19 obręb Radwanice, w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, zawiadomienie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego zostało wysłane, do osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości z przekroczeniem 21 dniowego terminu od dnia rozstrzygnięcia przetargu (zawiadomienie zostało wysłane za pośrednictwem poczty elektronicznej 5 lutego 2019 r., natomiast rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło 6 listopada 2018 r. - 70 dni opóźnienia). Ponadto stwierdzono, że w przypadku zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego dwóch nieruchomości (działka nr 252 obręb Nowa Kuźnia oraz działka nr 134/21 obręb Radwanice) osobie ustalonej jako nabywca nie przesłano zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia aktu notarialnego. Powyższe stało w sprzeczności z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), stosownie do którego „Organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia”.

W przypadku sprzedaży działki nr 134/19 położonej w obrębie Radwanice w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, w protokole z przetargu sporządzonego 7 listopada 2018 r. wskazano „cena uzyskana w licytacji będzie wymagana w całości do dnia następnego po podpisaniu aktu

notarialnego, wpłacona na konto bankowe Gminy Radwanice nr 83 8653 0004 0000 0006 5504 0004 (...)"'. Natomiast w umowie sprzedaży zawartej w dniu 15 lutego 2019 r. wskazany został termin płatności ceny nabycia na dzień 20 lutego 2019 r. Powyższe naruszało przepis art. 70 ust. 1 powoływanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, z którego wynika, że „cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność”.

W latach 2018-2020 dochody z tytułu dzierżaw nieruchomości z przeznaczeniem na cele rolne oraz działalność produkcyjno-handlowo-usługową i przydomowy parking (10 nieruchomości na 10 objętych kontrolą) ujęto w podziałce klasyfikacyjnej dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90095 „Pozostała działalność” § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” zamiast odpowiednio w: dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo” rozdz. 01095 „Pozostała działalność” (§ 0750) – cele rolne oraz w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” rozdz. 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” (§ 0750) – działalność produkcyjno-handlowo-usługowa i przydomowy parking. Powyższe stało w sprzeczności z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).

Za zaistniałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Wójtowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie obowiązujących w Urzędzie zasad (polityki) rachunkowości w szczególności w zakresie prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 222 „Rozliczenie dochodów

- budżetowych” w księgach rachunkowych budżetu gminy w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019), w szczególności w zakresie dokonywania zwrotów zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy (mając na uwadze zapisy zawarte w umowach z Wykonawcami).
 3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w szczególności w zakresie :
 - a) wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych dochodów wykonanych na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego, zgodnie § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika Nr 36 do rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez Organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń zaległości podatkowych i rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru zgodnie odpowiednio z § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 lit. a i lit. b w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
 4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie rozliczania różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy.
 5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) umarzania należności zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy,
 - b) wydawania postanowień w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę oraz kosztów upomnienia, stosownie do art. 62 § 4 ustawy.
 6. Przestrzegania przepisów ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282), w szczególności w zakresie przyznawania dodatków specjalnych dla pracowników Urzędu, stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy.
 7. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 716 ze zm.) w zakresie przygotowywania przez wójta projektów uchwał w sprawie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, stosownie do art. 30 ust.2 pkt 1 ustawy.

8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm.), w szczególności w zakresie dokumentowania czynności mających na celu sprawdzenie czy członkowie komisji przetargowej z uczestnikami przetargów nie pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej, o których mowa w § 9 rozporządzenia.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zawiadamiania osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy,
 - b) ustalania terminu płatności za sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu, zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy.
10. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji do dochodów z tytułu dzierżawy nieruchomości.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Ewa Flak
Przewodnicząca Rady Gminy